

● **Signalementen Week 13**

Kort en goed (of niet)

Een fraaie literatuurgeschiedenis



Smaakmakend verhaal over de antieke literatuur.

De Week van de Klassieken is weer ten einde. Maar de literatuur van Grieken en Romeinen verdient het hele jaar door de aandacht. Een uitgave die ongetwijfeld langer mee zal gaan dan een week is een nieuwe literatuurgeschiedenis, geschreven door een viertal bekende Nederlandse classici. Is zo'n boek nodig? Vreemd genoeg wel. Voor serieuze overzichten van de hele antieke literatuur waren liefhebbers aangewezen op vooral Engelstalige werken. In **Muze, vertel** krijgt de Nederlandse lezer eindelijk eens iets meer dan lijstjes en samenvattingen.

Het boek biedt in de eerste plaats betrouwbare, up-to-date-informatie over alle grote genres, namen en werken. Homerus, de Griekse tragedie, Vergilius en Augustinus: ze staan er natuurlijk in. Maar ook talloze minder bekende namen, al ontbreken er onvermijdelijk ook een paar (ik miste de ruige Tyrtaios en de obscene *Carmina Priapeia*). In een boek als dit moeten keuzes worden gemaakt, dat kan niet anders. De altijd populaire Ovidius krijgt voor zijn hele oeuvre evenveel aandacht als de Griekse studeerkamerdichter Kallimachos, namelijk drie pagina's, en Sappho en Alkaios delen samen net een pagina. Maar er gaan er vijf naar Aristoteles' ene werk *Poetica*.

Opvallend is de ruime aandacht voor de late oudheid, inclusief het vroege (Latijnse) christendom, dat nu eens niet met een paar schimp-scheuten wordt afgeserveerd. Gelukkig slaan de auteurs in hun keuzes

nergens door. Het boek biedt dus geen geëtaleerde eigenzinnigheid, zoals in *De antieken – Een korte literatuurgeschiedenis* van Ilja Leonard Pfeijffer uit 2000.

Muze, vertel is vooral geslaagd omdat het echt een verhaal wil vertellen. Een verhaal met samenhang en diepgang. Zo gaat de inleiding in op wat nu precies antieke 'literatuur' heet, en wat niet. Dat las ik zelden eerder. De gehele opzet is chronologisch, van Homerus tot Middeleeuwen, maar steeds worden auteurs en werken in context besproken. De gedichten van Horatius en Vergilius komen door elkaar aan de orde in een hoofdstuk over literatuur rond Augustus. Later, bij de tijd van keizer Hadrianus, gaat de aandacht naar de Romein Suetonius én naar Arrianus, een Griek. En bij biografie staat ook iets over bijbelse en andere evangelies. Zo blijf je als lezer steeds benieuwd bij elke pagina die je omslaat: wat zou er nu komen? En het smaakt al snel naar meer. Het boek bereikt daarmee iets bijzonders: het zet tot lezen aan.

Helaas moet de lezer daarvoor zelf aan de slag. Een bruikbare leeswijzer met aangeraden vertalingen ontbreekt, de bibliografie is vooral academisch. Ook de uitvoering als prijzig gebonden boek legt de drempel hoger dan nodig. Een volgende druk dus graag als vlotte paperback voor half geld. Dit fraaie leesboek verdient ook jonge lezers.

Vincent Hunink

